

Architectuur **NL**

www.architectuur.nl

#01 / 2007
62e jaargang

Interview Maas Architecten
Platform Lehner en Gunther Architecten

Architectuurdocumentatie
Ketelhuis Amsterdam
Pakhuis de Zwijger Amsterdam
Heldenhof Almere
Waterwoningen Nesselande
Caballerofabriek Den Haag

Foto Jeroen Musch

Foto Ernest Annyas

Foto Ger van der Vlugt

14 Ketelhuis Amsterdam

Het voormalige ketelhuis van de Westergasfabriek heeft sinds 1999 de functie van bioscoop. Door het grote succes was de filmzaal na enkele jaren niet meer toereikend. Ramin Visch heeft de door hem ontworpen zaal daarom vervangen door drie zalen plus een filmcafé, die in duidelijk herkenbare volumes binnen hetzelfde Ketelhuis zijn ondergebracht. De ongedwongen sfeer van het eerste filmtheater wist hij te behouden.

20 Pakhuis de Zwijger Amsterdam

Met de opening van cultureel centrum Pakhuis De Zwijger kreeg de lange lijdensweg voor dit industriële monument uiteindelijk een happy end. De renovatie door André van Stigt herstelt de bijzondere constructie van het gebouw, dat door de aanleg van een weg dwars er doorheen ernstig werd aangetast. Door boven de weg een hoge zaal te leggen konden zware vloeren en kolommen worden verwijderd en werd de fundering ontlast.

26 Heldenhof Almere

In de Stripheldenbuurt in Almere worden veel gesloten bouwblokken gerealiseerd. Min2 bouwkunst koos voor de typologie van het pakhuis in combinatie met het loft concept. Deze combinatie zorgt intern voor veel variatie, maar straalt extern toch een eenheid uit. Om de identiteit van de bewoners te vergroten heeft ieder blok een eigen 'stripogram' gekregen.

Foto Pierre Crom

Illustratie Lehner & Gunther

36 Caballerofabriek Den Haag

Openheid en transparantie, contact en ontmoeten zijn de sleutelwoorden bij de herbestemming van de Caballerofabriek in De Binckhorst als verzamelgebouw voor bedrijven op het gebied van ICT, media en cultuur. Naast kantoorunits creëerde GROUP A vele aantrekkelijke ontmoetingsplekken, zodat er een kruisbestuiving tussen de verschillende huurders kan plaatsvinden.

42 Lehner en Gunther Architecten

Johanna Gunther en Mathias Lehner studeerden beiden in 2001 af in Delft en werken sinds 2004 parttime samen. Binnen hun bureau willen ze alleen dingen doen die ze binnen hun andere werkkringen niet kunnen doen, alleen projecten waar ze iets mee hebben. Zoals de foyer en café in Theater Het Oude Raadhuis in Hoofddorp, een woonhuisverbouwing in Amsterdam en pleinen in Alkmaar en Zwanenburg.

Inhoud 62e jaargang #01 / 2007

- 4 Interview en projecten Maas Architecten
- 10 Essay Jo Goossens

Architectuurdocumentatie

- 14 Ketelhuis Amsterdam
- 20 Pakhuis de Zwijger Amsterdam
- 24 Bezoekerscentrum Tenellaplas Rockanje
- 26 Heldenhof Almere
- 30 Waterwoningen Nesselande
- 34 Terpwooningen Amersfoort
- 36 Interieur Caballerofabriek Den Haag
- 40 Interieur restaurant Scheveningen

- 42 Platform Lehner en Gunther Architecten
- 46 Architectuur.nl
- 48 Netnieuws
- 49 Boek en Nieuw verschenen
- 50 Productfocus Gemeentehuis Vught
- 54 Productinformatie
- 59 Colofon

De architectuuragenda en prijsvragen vindt u op www.architectuur.nl

Omslag: Waterwoningen Nesselande
Foto Ger van der Vlugt

Lehner en Gunther Architecten, Amsterdam

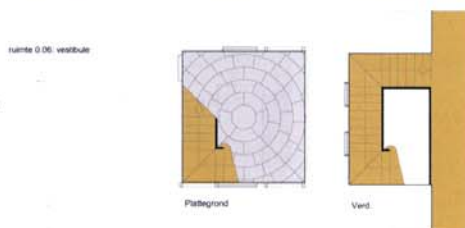
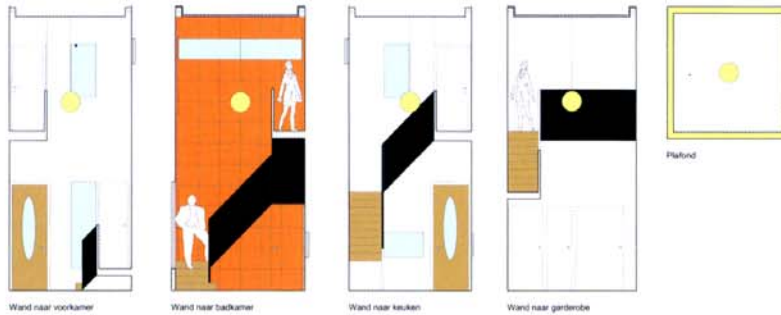
Pure liefde

'Monumentale gebouwen hebben een diepte die je bij moderne architectuur niet vaak ziet, meestal ontbreekt bij de laatste de identiteit van de persoon die het gebouw uiteindelijk zal gebruiken. Uitzonderingen zijn de kerk in Ronchamp van Le Corbusier of de Nederlandse ambassade in Berlijn van Koolhaas. Zelf zouden we het niet kunnen maken, maar alles klopt. Deze ontwerpen hebben een vanzelfsprekendheid die nieuwe gebouwen vaak missen. Misschien laten architecten nu het ontwerp te vroeg los, waardoor het tijdens de uitvoering nog wel eens mis gaat.

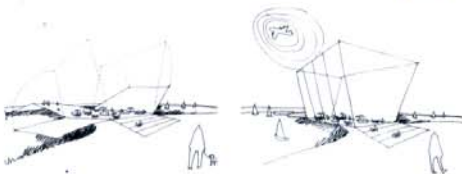
Maar vaak ook mist gewoon het gevoel voor detail. Details zorgen ervoor dat een ontwerp functioneert, dat mensen een gevoel krijgen bij een gebouw. De meeste architecten denken bij details aan wegdetaileren, bij ons waakt Johanna over het detail. Wij geven ruimtes identiteit, geven gebouwen ook vaak een naam. Het Oude Raadhuis in Hoofddorp noemen we de Oude Dame, en zo is het ook, het is een statig, voornaam gebouw, smaakvol behangen met juwelen en een bontje om de schouders. In een woonhuis aan het Oosterpark in Amsterdam heet het trappenhuis de vestibule. Zo maken we het bijzonder, het wordt een verhaal dat ook tot de verbeelding van de gebruiker spreekt.

- 1 Foyer met monumentale eiken trap in het Centrum voor de Kunsten - gevestigd in Theater Het Oude Raadhuis in Hoofddorp, 2004. Foto Luuk Kramer
- 2 Verlicht barmeubel in het café van Theater Het Oude Raadhuis. Plafonds met digitale druk van parels op vrachtwagendoek. De wandafwerking links bestaat uit van achteren verlicht kunsthars platen met erin gegoten gevouwen textiel. Foto Luuk Kramer
- 3 Mathias Lehner is geboren in 1972 te Wels Oostenrijk, afgestudeerd TU Delft 2001, sinds 2001 coördinator architectuurcentrum Podium voor Architectuur Haarlemmermeer, werkte daarnaast als docent Architectural Studies, TU Delft en als projectleider bij Inside Outside, Amsterdam. Johanna Gunther is in 1975 te Meiningen (DDR) geboren, in 2001 afgestudeerd aan de TU Delft, was ontwerpdocent retail design aan de TU Delft, werkt sinds 2004 bij Hans van Heeswijk architecten. Sinds 2004 werken ze parttime samen. Foto Helmut Prochart

4

5

6

4 Tekening voor de vestibule uit het Ruimteboek voor het huis aan het Oosterpark, waarin elke ruimte is weergegeven op een voor de opdrachtgever leesbare wijze: ingekleurde tekeningen met materialistalen, afmetingen en een omschrijving van de afwerking.

5 De Klaproos, een project voor een stil plein in Zwanebrug, 2005. De constructie vouwt zich op als een vliegtuig langs komt en werkt zodoende als geluidsscherm voor het plein (i.s.m. Sabine Hene en Leo van den Burg)

6 Verhoogd maaiveld met cirkelvormige beplanting op het nieuwe Amelandplein te Alkmaar. Landschapsontwerp voor de openbare buitenruimte in de Eilandbuurt, 2006. (gebouwen van De Vries Litterhoeve architecten)

Uiteindelijk draait architectuur om concept en detail. Mathias is de man van het concept. Trots zijn we op een pleinontwerp voor Zwaneburg, dat zo'n beetje naast een landingsbaan van Schiphol ligt. Een plein is dan geen vanzelfsprekendheid. Het plein heeft vier delen die opklappen als er een vliegtuig overvliegt. In het hele dorp is het alleen op het plein stil. Het is een uitnodiging tot samenkomst, tot gesprek. Ook ontwerpen is een uitnodiging tot gesprek. Architectuur is geen wiskunde, er zijn verschillende oplossingen denkbaar, en dus leveren we altijd meerdere varianten binnen één concept. Zo is er daadwerkelijk iets om over te praten, en voor de opdrachtgever daadwerkelijk iets om over na te denken. De uiteindelijke keuze is dan ook nadrukkelijk die van de opdrachtgever en dat scheidt wederzijds vertrouwen. Het woonhuis aan het Oosterpark wilden de opdrachtgevers nog één keer rigoureuze verbouwen om er vervolgens de rest van hun leven van te kunnen genieten. Het ontwerp maakt het mogelijk om naarmate ze ouder worden een steeds kleiner deel van het huis te gaan bewonen. Zo kunnen ze de rest van hun leven in dit huis blijven.

Ons meest recente project is een landschappelijk ontwerp voor een wijk uit de jaren '80 in Alkmaar. In dat soort wijken is er meestal te veel buitenruimte. Die hebben we opgedeeld in een verhoogde wandelroute, die we de catwalk noemen, een loopzone en een verblijfszone. Het ontwerp bestaat verder uit cirkels die geplant kunnen worden met bomen, ingrediënten die vrij te verdelen zijn over het plangebied. Het is een concept dat desgewenst voor de hele buurt te gebruiken is.

Onze opdrachten komen via via, of bij toeval. We doen niet actief aan acquisitie. Natuurlijk zijn we ervan overtuigd dat we mooie dingen maken, maar een andere architect kan dat ook. Met ons bureau willen we alleen dingen doen die we binnen onze andere betrekkingen niet kunnen doen. Het mag geen keurslijf worden, we doen alleen projecten waar we iets mee hebben. Het is pure luxe en pure liefde. En concept en detail. Zo willen we bouwen!

Indira van 't Klooster